

Materiál na rokovanie
Mestského zastupiteľstva
hlavného mesta SR Bratislavy
dňa **26. 6. a 27. 6. 2013**

Protest

Krajskej prokuratúry Bratislava proti všeobecne záväznému nariadeniu hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy o Mestskej polícii hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy v znení neskorších predpisov

Predkladateľ:

Milan Ftáčnik, v. r.
primátor

Zodpovedný:

Mgr. Rastislav Gajarský, v. r.
riaditeľ magistrátu

Spracovateľ:

JUDr. Zuzana Zajacová, v. r.
náčelníčka mestskej polície

Mgr. Zdenka Muchová, v. r.
poverená vedením
legislatívno-právneho oddelenia

Materiál obsahuje:

1. Návrh uznesenia
2. Dôvodovú správu
3. Protest prokurátora Kd 156/13-9 zo dňa 20. 5. 2013
4. Uznesenie mestskej rady č. 911/2013 zo dňa 13. 6. 2013

Kód uznesenia: 23.1.
1.2.
16.1.
1.5.3.

Návrh uznesenia

Mestské zastupiteľstvo po prerokovaní materiálu

A. vyhovuje

protestu prokurátora Krajskej prokuratúry Bratislava Kd 156/13-9 zo dňa 20. 5. 2013 proti všeobecne záväznému nariadeniu hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy o Mestskej polícii hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy v znení neskorších predpisov

B. žiada

primátora hlavného mesta SR Bratislavy

predložiť na zasadnutie Mestského zastupiteľstva hlavného mesta SR Bratislavy návrh nového všeobecne záväzného nariadenia o Mestskej polícii hlavného mesta SR Bratislavy, ktoré bude v súlade so zákonom SNR č. 564/1991 Zb. o obecnej polícii v znení neskorších predpisov.

T: 26. 9. 2013

Dôvodová správa

Dňa 29. 5. 2013 bol doručený hlavnému mestu Slovenskej republiky Bratislave (ďalej len „hlavné mesto“) protest prokurátora Krajskej prokuratúry Bratislava Kd 156/13 zo dňa 20. 5. 2013 (ďalej len „protest prokurátora“) proti všeobecne záväznému nariadeniu hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy č. 3/1991 o Mestskej polícii hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy z 18. 12. 1991 v znení všeobecne záväzného nariadenia hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy č. 7/1995 z 26. 10. 1995, všeobecne záväzného nariadenia hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy č. 7/1996 z 27. 6. 1996 a všeobecne záväzného nariadenia hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy č. 4/2008 z 30. 10. 2008.

Podľa protestu prokurátora všeobecne záväzné nariadenie hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy č. 3/1991 o Mestskej polícii hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy z 18. 12. 1991 v znení všeobecne záväzného nariadenia hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy č. 7/1995 z 26. 10. 1995, všeobecne záväzného nariadenia hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy č. 7/1996 z 27. 6. 1996 a všeobecne záväzného nariadenia hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy č. 4/2008 z 30. 10. 2008 (ďalej len „všeobecne záväzné nariadenie“) je v rozpore s § 6 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, s § 6 ods. 4 a § 11 ods. 5 písm. k) zákona Slovenskej národnej rady č. 377/1990 Zb. o hlavnom meste Slovenskej republiky Bratislave v znení neskorších predpisov a so zákonom Slovenskej národnej rady č. 564/1991 Zb. o obecnej polícii v znení neskorších predpisov.

Prokurátor navrhol podľa § 22 ods. 2 písm. i) zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov napadnuté všeobecne záväzné nariadenie zrušiť a v lehote podľa § 25 ods. 3 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov nahradiť všeobecne záväzným nariadením, ktoré bude v súlade so zákonom.

Podľa § 25 ods. 2 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov orgán verejnej správy je povinný o proteste rozhodnúť do 30 dní od doručenia protestu.

Podľa § 25 ods. 3 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov, ak orgán verejnej správy protestu prokurátora vyhovie, je povinný bez zbytočného odkladu, najneskôr v lehote do 90 dní od doručenia protestu prokurátora, nezákonný všeobecne záväzný právny predpis zrušiť, prípadne nahradiť všeobecne záväzným právnym predpisom, ktorý bude v súlade so zákonom a s ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi.

Prokurátor v proteste podrobne porovnáva jednotlivé ustanovenia zákona Slovenskej národnej rady č. 564/1991 Zb. o obecnej polícii v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o obecnej polícii“) s ustanoveniami všeobecne záväzného nariadenia a poukazuje na ich rozdielne znenie, poukazuje tiež na odkazy na už v súčasnosti neplatné právne predpisy. Zákon o obecnej polícii bol niekoľkokrát zmenený a doplnený a hlavné mesto tieto zmeny nepremietlo do všeobecne záväzného nariadenia.

Prokurátor poukazuje najmä na nasledovné skutočnosti:

1. Podľa úvodnej vety všeobecne záväzného nariadenia sa Mestské zastupiteľstvo hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy uznieslo na všeobecne záväznom nariadení podľa § 11 ods. 5 písm. a) zákona

Slovenskej národnej rady č. 377/1990 Zb. o hlavnom meste Slovenskej republiky Bratislave. Od 1. januára 2009 sa však mestské zastupiteľstvo uznáva na všeobecne záväzných nariadeniach podľa § 11 ods. 5 písm. c) zákona Slovenskej národnej rady č. 377/1990 Zb. o hlavnom meste Slovenskej republiky Bratislave a podľa § 11 ods. 5 písm. k) zákona o hlavnom meste Slovenskej republiky Bratislave je mestskému zastupiteľstvu vyhradené zriaďovať mestskú políciu a schvaľovať jej organizáciu. V úvodnej vete všeobecne záväzného nariadenia nie je tiež uvedené, že hlavné mesto vydalo všeobecne záväzné nariadenie podľa § 6 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení.

2. Všeobecne záväzné nariadenie upravuje aj také otázky, na ktorých úpravu hlavné mesto nebolo zmocnené. Pokiaľ existuje zákon, ako právna norma vyššej právnej sily, než všeobecne záväzné nariadenie a zákon upravuje určitú oblasť právnych vzťahov, je nadbytočné, aby rovnaké právne vzťahy upravovali všeobecne záväzné nariadenia. Právne skutočnosti stanovené zákonom sú pre obce a mestá záväzné. Hlavné mesto zákonom zverenú právomoc upraviť všeobecne záväzným nariadením tie skutočnosti, ktoré sú určené v § 2 ods. 2 a § 22 ods. 3 zákona o obecnej polícii prekročilo. Tým, že mestské zastupiteľstvo do všeobecne záväzného nariadenia „preklopilo“ príslušné ustanovenia zákona o obecnej polícii, aj to v nedokonalej podobe, prakticky došlo k tomu, že hlavné mesto jednak v rozpore so zákonom o obecnej polícii a jednak nad rámec jemu zverenej normotvornej právomoci upravilo také skutočnosti, ktoré nepatria do jeho právomoci.
3. Vo všeobecne záväznom nariadení sa používa v rozpore so zákonom o obecnej polícii pojem „pracovník mestskej polície“. Od 1. 1. 2004 je v zákone o obecnej polícii používaný pojem „príslušník obecnej polície“.
4. Hlavné mesto v § 24 ods. 5 všeobecne záväzného nariadenia určilo v súlade s § 22 ods. 3 zákona o obecnej polícii aj ďalšie výstrojné súčiastky, ktoré môžu používať príslušníci mestskej polície (napríklad jazdecké rukavice, jazdecké čižmy, cyklistické rukavice, cyklistická prilba), okrem výstrojných súčiastok uvedených v § 22 ods. 2 zákona o obecnej polícii. V citovanom ustanovení § 24 ods. 5 všeobecne záväzného nariadenia však neuviedlo, ktoré sú to „špecifické úlohy“ pri plnení ktorých príslušníci mestskej polície používajú uvedené výstrojné súčiastky.

Všeobecne záväzné nariadenie bolo prijaté 18. 12. 1991 s účinnosťou 3. 1. 1992, jeho novelami v rokoch 1995, 1996 a 2008 sa riešili špecifické oblasti činnosti mestskej polície, ale neboli nimi zapracované zmeny, vyplývajúce zo zmien a doplnení zákona o obecnej polícii. Nakoľko sa jedná o viac ako dvadsaťročný právny predpis, ktorý nekorešponduje so súčasnou právnou úpravou, navrhujeme, aby Mestské zastupiteľstvo hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy protestu prokurátora vyhovel a na zasadnutie mestského zastupiteľstva 26. 9. 2013 bol predložený na schválenie návrh nového všeobecne záväzného nariadenia o Mestskej polícii hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy.

Mestská rada materiál prerokovala dňa 13. 6. 2013 a prijala uznesenie č. 911/2013.

Komisia pre ochranu verejného poriadku prerokuje materiál na zasadnutí 24. 6. 2013.



KRAJSKÁ PROKURATÚRA BRATISLAVA

Vajnorská 47, 812 56 Bratislava

- netrestné oddelenie -

Tel. ústr.: 02/208 36 111

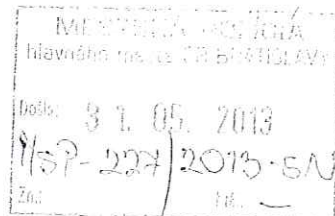
Fax: 02/44 25 82 66

Kd 156/13-9

V Bratislave, 20.5.2013

Mestské zastupiteľstvo hlavného mesta
Slovenskej republiky Bratislavy

Primaciálne námestie 1
P. O. BOX 192
814 99 Bratislava 1



Vec : Protest prokurátora proti Všeobecne záväznému nariadeniu hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy č. 3/1991 z 18.12.1991 o Mestskej polícii hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy v znení Všeobecne záväzných nariadení hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy č. 7/1995 z 26.10.1995, č. 7/1996 z 27.6.1996 a č. 4/2008 z 30.10.2008

Podľa § 22 ods. 1 písm. a/ bodu 2. a § 25 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov, p o d á v a m

p r o t e s t prokurátora

proti Všeobecne záväznému nariadeniu hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy č. 3/1991 z 18.12.1991 o Mestskej polícii hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy v znení Všeobecne záväzných nariadení hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy č. 7/1995 z 26.10.1995, č. 7/1996 z 27.6.1996 a č. 4/2008 z 30.10.2008.

Všeobecne záväzné nariadenie hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy č. 3/1991 z 18.12.1991 o Mestskej polícii hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy v znení Všeobecne záväzných nariadení hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy č. 7/1995 z 26.10.1995, č. 7/1996 z 27.6.1996 a č. 4/2008 z 30.10.2008 je v rozpore s § 6 ods. 1 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, s § 6 ods. 4 a § 11 ods. 5 písm. k/ zákona č. 377/1990 Zb. o hlavnom meste Slovenskej republiky Bratislave v znení neskorších predpisov a so zákonom č. 564/1991 Zb. o obecnej polícii v znení neskorších predpisov.

Podľa § 22 ods. 2 písm. i/ zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov n a v r h u j e m napadnuté všeobecne záväzné nariadenie v znení neskorších zmien a doplnkov zrušiť a v lehote určenej v § 25 ods. 3 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov nahradiť ho všeobecne záväzným nariadením, ktoré bude v súlade so zákonom.

Podľa § 25 ods. 2 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov orgán verejnej správy je povinný o proteste rozhodnúť do 30 dní od doručenia protestu.

Podľa § 25 ods. 3 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov, ak orgán verejnej správy protestu prokurátora vyhoví, je povinný bez zbytočného odkladu, najneskôr do 90 dní od doručenia protestu prokurátora, nezákonný všeobecne záväzný právny predpis zrušiť, prípadne nahradiť všeobecne záväzným právnym predpisom, ktorý bude v súlade so zákonom a s ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi.

Podľa § 250zfa ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, ak obec alebo vyšší územný celok nezruší alebo nezmení na základe protestu prokurátora svoje všeobecne záväzné nariadenie, môže prokurátor vo veciach územnej samosprávy podať na súd návrh na vyslovenie nesúlady všeobecne záväzného nariadenia so zákonom.

O d ô v o d n e n i e

Krajská prokuratúra Bratislava preskúmala Všeobecne záväzné nariadenie hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy č. 3/1991 z 18.12.1991 o Mestskej polícii hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy v znení Všeobecne záväzných nariadení hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy č. 7/1995 z 26.10.1995, č. 7/1996 z 27.6.1996 a č. 4/2008 z 30.10.2008 (ďalej len „VZN o mestskej polícii“).

Preskúmaním napadnutého VZN som zistila, že Mestské zastupiteľstvo hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy sa uznieslo na **VZN č. 3/1991** z 18.12.1991 podľa § 11 ods. 5 písm. a/ zákona č. 377/1990 Zb. o hlavnom meste Slovenskej republiky Bratislave v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o hlavnom meste SR Bratislave“).

Vo **VZN č. 7/1995** z 26.10.1995 nie je uvedené, na základe ktorého ustanovenia akého právneho predpisu sa mestské zastupiteľstvo na tomto VZN uznieslo. Na **VZN č. 7/1996** z 27.6.1996 sa mestské zastupiteľstvo uznieslo podľa § 11 ods. 5 písm. a/ zákona o hlavnom meste SR Bratislave a na **VZN č. 4/2008** z 30.10.2008 sa mestské zastupiteľstvo uznieslo podľa § 11 ods. 5 písm. a/ zákona o hlavnom meste SR Bratislave a podľa § 22 ods. 3 zákona č. 564/1991 Zb. o obecnej polícii v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o obecnej polícii“).

Ust. § 11 ods. 5 písm. a/ zákona o hlavnom meste SR Bratislave v znení platnom a účinnom do 31.12.2008 určovalo, že *mestskému zastupiteľstvu je vyhradené uznávať sa na všeobecne záväzných nariadeniach hlavného mesta a schvaľovať štatút*. V súčasnosti je oprávnenie mestského zastupiteľstva uznávať sa na všeobecne záväzných nariadeniach Bratislavy určené v § 11 ods. 5 písm. c/ zákona o hlavnom meste SR Bratislave. Podľa § 11 ods. 5 písm. k/ zákona o hlavnom meste SR Bratislave v planom znení mestskému zastupiteľstvu je vyhradené zriaďovať mestskú políciu a schvaľovať jej organizáciu.

Podľa § 22 ods. 3 zákona o obecnej polícii *príslušník obecnej polície môže používať okrem výstrojných súčiastok uvedených v odseku 2 aj ďalšie výstrojné súčiastky, ktoré určí obec všeobecne záväzným nariadením, v rovnakom farebnom vyhotovení s primeraným označením príslušnosti k obecnej polícii*.

Podľa § 19 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o obecnom zriadení“) *zriadenie, postavenie a úlohy obecnej polície upravuje osobitný zákon*. Ust. § 19 zákona o obecnom zriadení odkazuje napríklad na zákon o obecnej polícii.

Podľa § 2 ods. 1, 2 zákona o obecnej polícii *obecná polícia je poriadkový útvar pôsobiaci pri zabezpečovaní obecných vecí verejného poriadku, ochrany životného prostredia v obci a plnení úloh vyplývajúcich zo všeobecne záväzných nariadení obce, z uznesení obecného zastupiteľstva a z rozhodnutí starostu obce. Obecnú políciu zriaďuje a zrušuje obec všeobecne záväzným nariadením*.

Podľa § 2 ods. 4 zákona o obecnej polícii *úlohy obecnej polície podľa tohto zákona plní v obciach, ktoré sú mestami, mestská polícia*.

Ust. § 2 ods. 2 zákona o obecnej polícii odkazuje na § 6 ods. 1 zákon o obecnom zriadení.

V napadnutom VZN o mestskej polícii v znení neskorších zmien a doplnkov nie je uvedené, že hlavné mesto vydalo vyššie uvedené všeobecne záväzné nariadenia podľa § 6 ods. 1 zákona o obecnom zriadení.

Obce (mestá) sú oprávnené zriaďiť obecnú (mestskú) políciu na základe zmocnenia, obsiahnutého v citovanom ustanovení § 2 ods. 2 zákona o obecnej polícii a toto ustanovenie zákona výslovne odkazuje na § 6 ods. 1 zákona o obecnom zriadení. Platí teda, že ide o výkon samosprávnych kompetencií obce (mesta).

Podľa § 29 zákona o hlavnom meste SR Bratislave, *ak tento zákon neustanovuje inak, vzťahujú sa na hlavné mesto ustanovenia zákona o obecnom zriadení*.

Podľa § 6 ods. 1 zákona o obecnom zriadení *obec môže vo veciach územnej samosprávy vydávať nariadenia; nariadenie nesmie byť v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, zákonmi a medzinárodnými zmluvami, s ktorými vyslovila súhlas Národná rada Slovenskej republiky a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom*.

Zákon o obecnej polícii určuje, že obec (mesto) môže všeobecne záväzným nariadením

- zriaďiť a zrušiť obecnú (mestskú) políciu (§ 2 ods. 2) a
- určiť aj ďalšie výstrojné súčiastky v rovnakom farebnom vyhotovení s primeraným označením príslušnosti k obecnej (mestskej) polícii, ktoré môže príslušník obecnej (mestskej) polície používať okrem výstrojných súčiastok uvedených v § 22 ods. 2 (§ 22 ods. 3).

Postavenie a úlohy obecnej (mestskej) polície upravuje zákon o obecnej polícii (§ 1 zákona o obecnej polícii a § 19 zákona o obecnom zriadení).

Obce a mestá podľa čl. 68 Ústavy Slovenskej republiky vo veciach územnej samosprávy a na zabezpečenie úloh vyplývajúcich pre samosprávu zo zákona, môžu vydávať

všeobecne záväzné nariadenia. Normotvorná právomoc obcí a miest ani vo veciach územnej samosprávy sa však nemôže uplatňovať v neobmedzenej miere a obce a mestá ju môžu uplatňovať len v tej časti správy svojich vnútorných vecí, ktorou realizujú územnú samosprávu.

Z jednotlivých ustanovení napadnutého VZN o mestskej polícii je zrejmé, že poslanci mestského zastupiteľstva jeho prijatím (a následnými zmenami a doplneniami) upravili aj tie právne otázky, na ktorých úpravu hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava (ani iné obce a mestá) nebolo zmocnené. Slovenská republika je právny štát. Je to deklarované v čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a pokiaľ existuje zákon, ako právna norma vyššej právnej sily, než všeobecne záväzné nariadenie a zákon upravuje určitú oblasť právnych vzťahov, je nadbytočné, aby rovnaké právne vzťahy „nanovo“ upravovali aj všeobecne záväzné nariadenia. Ak všeobecne záväzné nariadenie vo veciach územnej samosprávy obsahuje úpravu odlišnú od znenia zákona (ako tomu je aj v tomto prípade) a navyše, týka sa právnych vzťahov, úprava ktorých obci (mestu) nebola zverená, potom takéto VZN je v rozpore nie len s § 6 ods. 1 zákona o obecnom zriadení, ale aj so zákonom, ktorého znenie bolo do VZN „prenesené“, v danom prípade so zákonom o obecnej polícii.

Právne skutočnosti stanovené zákonom, sú pre obce a mestá záväzné a obce a mestá nie sú oprávnené vo všeobecne záväzných nariadeniach tieto skutočnosti upravovať inak, ako ich upravuje zákon. Ak je určitá oblasť spoločenských vzťahov upravená zákonom, obce a mestá sú povinné túto zákonnú úpravu rešpektovať.

Obce a mestá majú normotvornú právomoc len v tom rozsahu, ktorý určuje zákon.

Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava zákonom zverenú právomoc upraviť všeobecne záväzným nariadením tie skutočnosti, ktoré sú určené v § 2 ods. 2 a v § 22 ods. 3 zákona o obecnej polícii prekročilo.

Pokiaľ ust. § 6 ods. 1 zákona o obecnom zriadení kladie na všeobecne záväzné nariadenia vo veciach územnej samosprávy požiadavku, aby takéto nariadenia boli okrem iného v súlade so zákonmi, napadnuté VZN túto požiadavku nespĺňa. Ust. § 6 ods. 1 zákona o obecnom zriadení treba súčasne vykladať tak, že všeobecne záväzné nariadenia vo veciach územnej samosprávy nesmú byť v rozpore s platnou právnou úpravou, t. j. platnými a účinnými zákonmi.

Napadnuté VZN nerešpektovalo právnú úpravu ani v znení, ktorá platila a bola účinná ku dňu 30.10.2008 (posledná zmena a doplnenie VZN o mestskej polícii) a nie je v súlade so zákonom o obecnej polícii v platnom znení.

V prvom rade treba podotknúť, že v celom VZN (v znení neskorších zmien a doplnkov) sa používa nesprávna právna terminológia. VZN používa pojem „**pracovník mestskej polície**“.

Zákon o obecnej polícii používal pojem „pracovník obecnej polície“ do 31.12.2003. Od 1.1.2000 do 31.12.2003 zákon o obecnej polícii popri pojme „pracovník obecnej polície“ používal aj pojem „zamestnanec obecnej polície“ a od 1.1.2004 je v zákone o obecnej polícii používaný len pojem „príslušník obecnej polície“. V čase poslednej zmeny a doplnenia VZN

o mestskej polícii (k 30.10.2008) teda zákon o obecnej polícii nepoznal pojem „pracovník obecnej polície“ v ekvivalente na mestskú políciu a striktne vzaté, už týmto je napadnuté VZN v rozpore so zákonom o obecnej polícii, pretože subjekt „pracovník mestskej polície“ ku dňu 30.10.2008 právne neexistoval.

Podľa § 2 VZN o mestskej polícii (Postavenie mestskej polície) mestská polícia je poriadkový útvar pôsobiaci pri zabezpečovaní verejného poriadku a ochrany životného prostredia v hlavnom meste Slovenskej republiky Bratislave (ďalej len „hlavné mesto“) a v mestských častiach hlavného mesta (ďalej len „mestská časť“) a plnení úloh vyplývajúcich zo všeobecne záväzných nariadení hlavného mesta (ďalej len „nariadenie hlavného mesta“), všeobecne záväzných nariadení mestských častí (ďalej len „nariadenie mestskej časti“), z uznesení mestského zastupiteľstva a z uznesení miestnych zastupiteľstiev a z rozhodnutí primátora hlavného mesta (ďalej len „primátor“) a z rozhodnutí starostov mestských častí (ďalej len „starosta“).

Podľa § 19 zákona o obecnom zriadení *zriadenie, postavenie a úlohy obecnej polície upravuje osobitný zákon* – zákon o obecnej polícii.

Podľa § 2 ods. 1 zákona o obecnej polícii *obecná polícia je poriadkový útvar pôsobiaci pri zabezpečovaní obecných vecí verejného poriadku, ochrany životného prostredia v obci a plnení úloh vyplývajúcich zo všeobecne záväzných nariadení obce, z uznesení obecného zastupiteľstva a z rozhodnutí starostu obce.*

Mestskému zastupiteľstvu nebolo zákonom zverené, aby vo všeobecne záväznom nariadení upravovalo postavenie Mestskej polície hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy. Postavenie mestskej polície podľa § 19 zákona o obecnom zriadení upravuje § 2 ods. 1 v spojení s § 2 ods. 4 zákona o obecnej polícii. Súčasne ust. § 2 VZN nekorešponduje s § 2 ods. 1 zákona o obecnej polícii.

V § 3 ods. 1 VZN o mestskej polícii (Úlohy mestskej polície) je určené, že mestská polícia plní tieto úlohy:

- a/ zabezpečuje verejný poriadok v hlavnom meste a v mestských častiach,
- b/ chráni majetok hlavného mesta, majetok mestských častí a majetok občanov pred poškodením, zničením, stratou alebo zneužitím (tu je odkaz na § 7 ods. 2 písm. b/ zákona č. 138/1990 Zb. o majetku obcí),
- c/ dbá o ochranu životného prostredia v hlavnom meste a mestských častiach,
- d/ dbá o dodržiavanie poriadku, čistoty a hygieny v uliciach, iných verejných priestranstvách a verejne prístupných miestach v hlavnom meste a mestských častiach,
- e/ vykonáva nariadenia hlavného mesta, nariadenia mestských častí, uznesenia mestského zastupiteľstva, uznesenia miestnych zastupiteľstiev, rozhodnutia primátora a rozhodnutia starostu,
- f/ ukladá a vyberá v blokovom konaní pokuty za priestupky ustanovené osobitným predpisom (tu je odkaz na zákon č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov) a tiež za priestupky proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky (tu je odkaz na § 22 zákona č. 372/1990 Zb.) spáchané neuposlúchnutím zákazu, ktorý vyplýva z miestnej úpravy cestnej premávky (tu je odkaz na vyhlášku č. 99/1989 Zb.), objasňuje priestupky, ak tak ustanovuje osobitný zákon (tu je odkaz na zákon č. 372/1990 Zb. o priestupkoch).

Podľa § 3 ods. 2 VZN o mestskej polícii mestská polícia ďalej:

- a/ predkladá primátorovi a starostovi návrh na uloženie pokuty podľa osobitného predpisu (tu je odkaz na § 28 zákona o hlavnom meste SR Bratislave) a vedie o nich evidenciu,
- b/ podieľa sa na záchranných prácach v prípade vzniku živelných pohrôm a iných mimoriadnych udalostí,
- c/ plní ďalšie úlohy podľa pokynov primátora, ktorý ich môže vydávať aj na návrh starostov.

Podľa § 3 ods. 3 VZN o mestskej polícii na zabezpečenie úloh vyplývajúcich z nariadenia mestskej časti, uznesenia miestneho zastupiteľstva a rozhodnutí starostu je oprávnený ukladať úlohy mestskej polícii starosta.

Podľa § 3 ods. 4 VZN o mestskej polícii mestská polícia oznamuje príslušným orgánom porušenie právnych predpisov, ktoré zistí pri plnení svojich úloh a ktorých riešenie nepatrí do pôsobnosti hlavného mesta a mestských častí.

Podľa § 3 ods. 5 VZN o mestskej polícii mestská polícia plní aj ďalšie úlohy, ak to ustanovujú osobitné zákony.

Podľa § 3 ods. 1, 2 zákona o obecnej polícii v znení platnom a účinnom do 31.1.2009
obecná polícia

- a/ zabezpečuje verejný poriadok v obci, spolupôsobí pri ochrane jej obyvateľov a iných osôb v obci pred ohrozením ich života a zdravia,
- b/ spolupôsobí s príslušnými útvarmi Policajného zboru pri ochrane majetku obce, majetku občanov, ako aj iného majetku v obci pred poškodením, zničením, stratou alebo pred zneužitím i s využitím ústrední zabezpečujúcich signalizáciu a iných zabezpečovacích systémov (pulty centrálnej ochrany),
- c/ dbá o ochranu životného prostredia v obci,
- d/ dbá o dodržiavanie poriadku, čistoty a hygieny v uliciach, iných verejných priestranstvách a verejne prístupných miestach,
- e/ vykonáva všeobecne záväzné nariadenia obce, uznesenia obecného zastupiteľstva a rozhodnutia starostu,
- f/ ukladá a vyberá v blokovom konaní pokuty za priestupky ustanovené osobitným predpisom a tiež za priestupky proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky spáchané neuposlušnosťami zákazu, ktorý vyplýva z úpravy cestnej premávky vykonanej dopravnými značkami alebo dopravnými zariadeniami, objasňuje priestupky, ak tak ustanovuje zákon,
- g/ oznamuje príslušným orgánom porušenie právnych predpisov, ktoré zistí pri plnení svojich úloh a ktorých riešenie nepatrí do pôsobnosti obce,
- h/ plní úlohy na úseku prevencie v rozsahu pôsobnosti ustanovenej týmto zákonom.

Obec môže vymedziť obecnej polícii aj ďalšie úlohy, ak to ustanovujú osobitné zákony.

Podľa § 3 ods. 1, 2 zákona o obecnej polícii v znení platnom znení obecná polícia
a/ zabezpečuje verejný poriadok v obci, spolupôsobí pri ochrane jej obyvateľov a iných osôb v obci pred ohrozením ich života a zdravia,
b/ spolupôsobí s príslušnými útvarmi Policajného zboru pri ochrane majetku obce, majetku občanov, ako aj iného majetku v obci pred poškodením, zničením, stratou alebo pred zneužitím i s využitím ústrední zabezpečujúcich signalizáciu a iných zabezpečovacích systémov (pulty centrálnej ochrany),

c/ dbá o ochranu životného prostredia v obci,

d/ dbá o dodržiavanie poriadku, čistoty a hygieny v uliciach, iných verejných priestranstvách a verejne prístupných miestach,

e/ vykonáva všeobecne záväzné nariadenia obce, uznesenia obecného zastupiteľstva a rozhodnutia starostu,

f/ *objasňuje priestupky, ak tak ustanovuje osobitný predpis, prejednáva v blokovom konaní priestupky ustanovené osobitným predpisom a priestupky proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky spáchané neuposluchnutím pokynu vyplývajúceho*

1. z dopravnej značky zákaz zastavenia, zákaz stáť, zákaz vjazdu, zákaz odbočovania, zákaz otáčania, prikázaný smer jazdy, prikázaný smer obchádzania, vyhradené parkovisko, obytná zóna, pešia zóna, školská zóna, zóna s dopravným obmedzením a parkovisko,

2. zo všeobecnej úpravy cestnej premávky, ktorou sa zakazuje zastavenie, státie a vjazd vozidiel,

g/ oznamuje príslušným orgánom porušenie právnych predpisov, ktoré zistí pri plnení svojich úloh a ktorých riešenie nepatrí do pôsobnosti obce,

h/ oznamuje obci porušenie zákazu požitia alkoholických nápojov a iných návykových látok osobou maloletou do 15 rokov alebo mladistvou do 18 rokov,

i/ plní úlohy na úseku prevencie v rozsahu pôsobnosti ustanovenej týmto zákonom.

Obec môže vymedziť obecnej polícii aj ďalšie úlohy, ak to ustanovujú osobitné zákony.

Porovnaním citovaných ustanovení § 3 VZN o mestskej polícii a § 3 zákona o obecnej polícii je zrejmé, že ust. § 3 VZN nebolo v súlade § 3 zákona o obecnej polícii ani v znení platnom a účinnom v čase prijatia VZN č. 4/2008 (posledná zmena a doplnenie napadnutého VZN) a táto časť VZN nie je v súlade ani s § 3 zákona o obecnej polícii v platnom znení.

Pokiaľ v zákone o obecnej polícii sú v § 3 ods. 1 taxatívne určené základné úlohy, ktoré plní obecná (mestská) polícia, hlavné mesto nie je oprávnené tieto úlohy vo všeobecne záväznom nariadení meniť, modifikovať alebo niektoré z týchto úloh vypustiť. Podľa § 3 ods. 2 zákona o obecnej polícii obce (mestá) môžu obecnej (mestskej) polícii vymedziť aj ďalšie úlohy (zákonodarcu neuvádza, akým spôsobom, ale neuvádza ani, že by to malo byť všeobecne záväzným nariadením).

Mestské zastupiteľstvo je povinné rešpektovať úpravu obsiahnutú v § 3 ods. 1 zákona o obecnej polícii.

Úlohy určené v § 3 ods. 1 plní obecná (mestská) polícia priamo zo zákona. Ust. § 19 zákona o obecnom zriadení vylučuje, aby základné úlohy obecnej (mestskej) polície boli určené vo všeobecne záväznom nariadení – určuje ich zákon.

Tiež považujem za nutné podotknúť, že odkaz na § 7 ods. 2 písm. b/ zákona č. 138/1990 Zb. o majetku obcí pri ust. **§ 3 ods. 1 písm. b/** VZN je zmätočný. Zákon o majetku obcí má č. 138/1991 Zb. a ust. § 7 ods. 2 písm. b/ zákona č. 138/1991 Zb. určuje, že **orgány obce a organizácie sú povinné majetok obce zveľaďovať, chrániť a zhodnocovať. Sú povinné najmä chrániť majetok pred poškodením, zničením, stratou alebo zneužitím.**

Obecná (mestská) polícia nie je orgánom obce (mesta), ani organizáciou – je to poriadkový útvar. Orgánmi obce (mesta), na ktoré sa vzťahuje ust. § 7 ods. 2 písm. b/ zákona

č. 138/1991 Zb., sú zastupiteľstvo, starosta, resp. primátor (§ 10 ods. 1 zákona o obecnom zriadení, § 6 ods. 1 a § 7 ods. 1 zákona o hlavnom meste SR Bratislave). Zo zákona o majetku obcí pre obecnú (mestskú) políciu nevyplývajú žiadne úlohy. To, že obecná (mestská) polícia okrem iného spolupôsobí s príslušnými útvarmi Policajného zboru pri ochrane majetku obce, majetku občanov, ako aj iného majetku v obci pred poškodením, zničením, stratou alebo pred zneužitím, určuje priamo ust. § 3 ods. 1 písm. b/ zákona o obecnej polícii.

Taktiež ako obsolentný sa v súčasnosti javí odkaz na vyhlášku č. 99/1989 Zb. pri ust. **§ 3 ods. 1 písm. f/ VZN**. Vyhláška Federálneho ministerstva vnútra č. 99/1989 Zb. o pravidlách premávky na pozemných komunikáciách (pravidlá cestnej premávky) bola zrušená 1.4.1997 zákonom č. 315/1996 Z. z. o premávke na pozemných komunikáciách a zákon č. 315/1996 Z. z. bol zrušený zákonom č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Podľa **§ 4 ods. 1 VZN** o mestskej polícii (Druhá časť, Organizácia mestskej polície) na čele mestskej polície je náčelník mestskej polície (ďalej len „náčelník“), ktorého na návrh primátora vymenúva do funkcie na dobu neurčitú a odvoláva z nej mestské zastupiteľstvo.

Podľa **§ 4 ods. 2 VZN** o mestskej polícii náčelník organizuje a riadi činnosť mestskej polície, za tým účelom:

- a/ organizuje prácu pracovníkov mestskej polície,
- b/ podáva primátorovi správy o situácii na úseku vecí verejného poriadku a o výsledkoch činnosti mestskej polície; o závažných udalostiach ho vyrozumie okamžite,
- c/ spolupracuje s veliteľom Veliteľstva Policajného zboru hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy (ďalej len „policajný zbor“), orgánmi štátnej zdravotnej správy, orgánmi ochrany životného prostredia a inými orgánmi,
- d/ predkladá primátorovi požiadavky na zabezpečenie činnosti mestskej polície a zodpovedá za hospodárne využívanie zverených prostriedkov,
- e/ zabezpečuje odborný výcvik a školenie pracovníkov mestskej polície,
- f/ podáva primátorovi návrhy súvisiace s pracovnoprávnymi vzťahmi pracovníkov mestskej polície,
- g/ plní ďalšie úlohy podľa organizačného poriadku a pokynov primátora, ktorý ich môže vydávať aj na návrh starostu.

Podľa § 2 ods. 3 zákona o obecnej polícii *náčelníka obecnej polície na návrh starostu vymenúva a odvoláva **obecné zastupiteľstvo**.*

Podľa § 4 zákona o obecnej polícii *organizáciu, objem mzdových prostriedkov a rozsah technických prostriedkov obecnej polície určuje obecné zastupiteľstvo s prihliadnutím na rozsah jej úloh.*

Podľa § 11 ods. 5 písm. k/ zákona o hlavnom meste SR Bratislave *mestskému zastupiteľstvu je vyhradené zriaďovať mestskú políciu a schvaľovať jej organizáciu.*

Podľa § 6 ods. 1 zákona o obecnej polícii *činnosť obecnej polície riadi jej náčelník. Za týmto účelom najmä*

- a/ organizuje prácu príslušníkov obecnej polície,

b/ podáva starostovi obce správy o situácii na úseku obecných vecí verejného poriadku a o výsledkoch činnosti obecnej polície; o závažných udalostiach ho vyrozumie okamžite,
 c/ spolupracuje s veliteľom príslušného útvaru Policajného zboru, orgánmi štátnej zdravotníckej správy, orgánmi ochrany životného prostredia a inými orgánmi,
 d/ predkladá starostovi požiadavky na zabezpečenie činnosti obecnej polície a zodpovedá za hospodárne využívanie zverených prostriedkov,
 e/ zabezpečuje odborný výcvik a školenie príslušníkov obecnej polície,
 f/ podáva starostovi návrhy súvisiace s pracovnoprávnymi vzťahmi príslušníkov obecnej polície,
 g/ plní ďalšie úlohy podľa organizačného poriadku a pokynov starostu.

Podľa § 6 ods. 2 zákona o obecnej polícii náčelníka v čase jeho neprítomnosti zastupuje ním poverený príslušník obecnej polície. V obciach, kde je to účelné, môže obecné zastupiteľstvo na návrh starostu zriadiť funkciu stáleho zástupcu náčelníka.

Na organizáciu obecnej (mestskej) polície má slúžiť organizačný poriadok, s ktorým v citovaných ustanoveniach počíta aj zákon o obecnej polícii, aj zákon o hlavnom meste SR Bratislave. Organizačný poriadok obecnej (mestskej) polície pritom nemusí byť vydaný formou VZN. Organizačný poriadok nemá povahu všeobecne záväzného právneho predpisu – ide o internú normu a schvaľuje sa uznesením obecného (mestského) zastupiteľstva.

Na Organizačný poriadok Mestskej polície hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy odkazuje aj § 8 ods. 2 napadnutého VZN.

Tá právna úprava, ktorá je obsiahnutá v Druhej časti VZN o mestskej polícii, je všeobecne záväzným spôsobom upravená v zákone o obecnej polícii. Podrobnosti týkajúce sa organizácie obecnej (mestskej) polície má upravovať organizačný poriadok, nie všeobecne záväzné nariadenie.

Podľa § 5 ods. 1 až 3 VZN o mestskej polícii (Pracovníci mestskej polície) mestskú políciu tvoria pracovníci mestskej polície, ktorí sú pracovníkmi hlavného mesta. Pri plnení úloh majú postavenie verejného činiteľa.

Pracovníkom mestskej polície sa môže stať len bezúhonná osoba, staršia ako 21 rokov, ktorá je telesne, duševne a odborne spôsobilá na plnenie úloh mestskej polície.

Pracovník mestskej polície skladá sľub tohto znenia: „Sľubujem, že budem riadne plniť svoje povinnosti, chrániť záujmy hlavného mesta a jeho mestských častí a ich obyvateľov, zachovávať ústavu, zákony a ostatné všeobecne záväzné právne predpisy“.

Podľa § 7 ods. 1 až 3 VZN o mestskej polícii (Odborná spôsobilosť pracovníkov mestskej polície) pracovník mestskej polície môže plniť úlohy mestskej polície iba vtedy, ak na to má odbornú spôsobilosť.

Odbornú spôsobilosť pracovník mestskej polície preukazuje vykonaním skúšky pred odbornou komisiou policajného zboru. Náklady na skúšky znáša hlavné mesto.

Rozsah odbornej spôsobilosti pracovníkov mestskej polície, ustanovenie a zloženie odbornej komisie, prípadne aký druh vzdelania možno započítať namiesto vykonania skúšky podľa odseku 2 upravuje osobitný predpis.

Podľa § 5 ods. 1 až 3 zákona o obecnej polícii v znení platnom a účinnom od 1.1.2004 obecnú políciu tvoria príslušníci obecnej polície, ktorí sú zamestnancami obce. Pri plnení úloh majú postavenie verejného činiteľa.

Príslušníkom obecnej polície sa môže stať len bezúhonná osoba, staršia ako 21 rokov, ktorá je telesne, duševne a odborne spôsobilá na plnenie úloh obecnej polície.

Príslušník obecnej polície skladá sľub tohto znenia: "Sľubujem, že budem riadne plniť svoje povinnosti, chrániť záujmy obce a jej obyvateľov, zachovávať ústavu, zákony a ostatné všeobecne záväzné právne predpisy."

Podľa § 25 zákona o obecnej polícii v platnom znení príslušník obecnej polície môže plniť úlohy obecnej polície podľa tohto zákona iba vtedy, ak má úplné stredné vzdelanie alebo úplné stredné odborné vzdelanie a získal odbornú spôsobilosť príslušníka obecnej polície (ďalej len "odborná spôsobilosť").

Odbornú spôsobilosť získa príslušník obecnej polície absolvovaním odbornej prípravy príslušníkov obecnej polície (ďalej len "odborná príprava") a úspešným vykonaním skúšky odbornej spôsobilosti (ďalej len "skúška") pred odbornou komisiou Policajného zboru. Príslušník obecnej polície môže opakovať skúšku iba raz na opravnej skúške. Ak príslušník obecnej polície nevykoná opravnú skúšku, môže vykonať novú skúšku až po opakovanom absolvovaní odbornej prípravy. Dátum a miesto vykonania skúšky a opravnej skúšky určuje ministerstvo.

Odbornú spôsobilosť spĺňa aj príslušník obecnej polície, ktorý získal vzdelanie v študijnom odbore bezpečnostná služba na strednej škole alebo na vysokej škole.

Obec je povinná uhradiť ministerstvu preukázateľné náklady súvisiace s vykonaním skúšky a opravnej skúšky.

Ministerstvo vydá osvedčenie o odbornej spôsobilosti príslušníka obecnej polície (ďalej len "osvedčenie")

a/ príslušníkovi obecnej polície bezprostredne po úspešnom vykonaní skúšky alebo

b/ na základe písomnej žiadosti príslušníkovi obecnej polície, ktorý získal odbornú spôsobilosť podľa odseku 3; k žiadosti príslušník obecnej polície priloží osvedčený odpis alebo osvedčenú kópiu vysvedčenia o záverečnej skúške v študijnom odbore bezpečnostná služba alebo, ak ide o absolventa vysokej školy, osvedčený odpis alebo osvedčenú kópiu vysokoškolského diplomu v študijnom odbore bezpečnostná služba.

Osvedčenie podľa odseku 5 je verejná listina.

Ustanovenie a zloženie odborných komisií Policajného zboru, podrobnosti o organizácii skúšky a hodnotení skúšky a vzor osvedčenia ustanoví nariadenie vlády Slovenskej republiky.

Obce a mestá nie sú oprávnené vo všeobecne záväznom nariadení určovať, kto tvorí obecnú (mestskú) políciu, kto sa môže stať príslušníkom obecnej (mestskej) polície, aké podmienky táto osoba musí spĺňať a ako sa získava odborná spôsobilosť príslušníka obecnej (mestskej) polície. **Toto určuje zákon.**

Tým, že mestské zastupiteľstvo do citovaných ustanovení VZN o mestskej polícii „preklopilo“ príslušné ustanovenia zákona o obecnej polícii, aj to v nedokonalnej podobe, prakticky došlo k tomu, že hlavné mesto jednak v rozpore so zákonom o obecnej polícii a jednak nad rámec jemu zverenej normotvornej právomoci v napadnutom VZN upravilo právne skutočnosti, ktoré jednoznačne nepatria do jeho kompetencie. Zákon o obecnej polícii bol po prijatí VZN o mestskej polícii niekoľko krát zmenený a doplnený a hlavné mesto na to

nereagovalo. Právnu problematiku obsiahnutú v § 5 a § 7 VZN o mestskej polícii hlavné mesto nie je oprávnené riešiť a citované ustanovenia napadnutého VZN sú v rozpore so zákonom o obecnej polícii.

Podľa § 9 VZN o mestskej polícii (Tretia časť, Povinnosti a oprávnenia pracovníkov mestskej polície) pracovník mestskej polície pri plnení úloh **je povinný** najmä:

- a/ dodržiavať zákony a iné všeobecne záväzné právne predpisy a v ich rámci sa riadiť pokynmi náčelníka, prípadne pokynmi primátora a starostu,
- b/ dbať na vážnosť, česť a dôstojnosť občanov i svoju vlastnú a nepripustiť, aby občanom v súvislosti s činnosťou mestskej polície vznikla bezdôvodná ujma a prípadný zásah do ich práv a slobôd neprekročil mieru nevyhnutnú na dosiahnutie účelu sledovaného zákroku,
- c/ zakročiť podľa svojich možností a schopností a **medziach tohto zákona** a iných všeobecne záväzných právnych predpisov, prípadne vykonať i nevyhnutné opatrenia, ak je dôvodné podozrenie, že je páchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt,
- d/ zakročiť, ak je ohrozený život, zdravie alebo hrozí škoda na majetku; nemusí tak urobiť, ak by tým vystavil vážnemu ohrozeniu seba alebo inej osoby,
- e/ oznámiť v prípade, že bol spáchaný trestný čin, vec policajnému zboru alebo prokurátorovi a podľa povahy veci tiež zamedziť vstupu nepovoláných osôb na miesto činu,
- f/ poučiť pri vykonávaní zákrokov osoby o ich právach,
- g/ oznamovať bezodkladne náčelníkovi závažné a nedostatky, ktoré ohrozujú alebo sťažujú výkon jeho činnosti.

Podľa § 10 ods. 1, 2 VZN o mestskej polícii (Všeobecné oprávnenia) pracovník mestskej polície pri plnení úloh **je oprávnený**:

- a/ vyzvať osobu, aby upustila od konania, ktorým narušuje verejný poriadok alebo od iného protiprávneho konania,
- b/ ukladať a vyberať v blokovom konaní pokuty za priestupky (§ 2 ods. 1 písm. f/) zistené pri vykonávaní úloh,
- c/ obmedziť osobnú slobodu osoby pristihnutej pri trestnom čine a urobiť úkony podľa osobitných predpisov,
- d/ presvedčiť sa, či ten, komu obmedzujú osobnú slobodu, nie je ozbrojený alebo či nemá u seba inú vec, ktorou by mohol ohroziť život alebo zdravie, prípadne takú vec odobrať; odobranú zbraň alebo vec odovzdá príslušnému orgánu spolu s osobou, ktorej bola obmedzená osobná sloboda,
- e/ prikázať každému, aby na nevyhnutnú dobu nevstupoval na určené miesta alebo sa na nich nezdržiaval, pokiaľ to vyžaduje účinné zabezpečenie plnenia úloh mestskej polície alebo hlavného mesta; určené miesta možno vyznačiť a zabezpečiť použitím technických prostriedkov,
- h/ rozhodnúť o odtiahnutí vozidla, ak vozidlo tvorí prekážku cestnej premávky, odtiahnutie vozidla sa vykoná podľa osobitného predpisu alebo vozidlo môže odtiahnuť mestská polícia, ktorá pri odťahovaní vozidla postupuje podľa osobitného predpisu.

Zbraňou podľa odseku 1 písm. d/ sa rozumie strelná, bodná, sečná, rezná zbraň a zbraň hromadnej účinnosti. Zbraňou sa ďalej rozumie všetko, čím je možné urobiť útok proti telu dôraznejším.

Podľa § 7 zákona o obecnom zriadení príslušník *obecnej polície pri plnení úloh je povinný najmä*

a/ dodržiavať zákony a iné všeobecne záväzné právne predpisy a v ich rámci sa riadiť pokynmi náčelníka, prípadne pokynmi starostu,
 b/ dbať na vážnosť, česť a dôstojnosť občanov i svoju vlastnú a nepripustiť, aby občanom v súvislosti s činnosťou obecnej polície vznikla bezdôvodná ujma a prípadný zásah do ich práv a slobôd neprekročil mieru nevyhnutnú na dosiahnutie účelu sledovaného zákroku,
 c/ zakročiť podľa svojich možností a schopností v medziach tohto zákona a iných všeobecne záväzných právnych predpisov, prípadne vykonať iné nevyhnutné opatrenia, ak je dôvodné podozrenie, že bol spáchaný alebo je páchaný trestný čin, priestupok, iný správny delikt alebo iným spôsobom rušený verejný poriadok,
 d/ zakročiť, ak je ohrozený život, zdravie alebo hrozí škoda na majetku; nemusí tak urobiť, ak by tým vystavil vážnemu ohrozeniu seba alebo ine osoby,
 e/ oznámiť v prípade, že bol spáchaný trestný čin, vec Policajnému zboru alebo prokurátorovi a podľa povahy veci tiež zamedziť vstupu nepovolaných osôb na miesto činu,
 f/ poučiť pri vykonávaní zákrokov osoby o ich právach,
 g/ oznamovať bezodkladne náčelníkovi závady a nedostatky, ktoré ohrozujú alebo sťažujú výkon jeho činnosti.

Podľa § 8 zákona o obecnom zriadení v platnom znení príslušník obecnej polície pri plnení úloh je **oprávnený**

a/ vyzvať osobu, aby upustila od konania, ktorým narušuje verejný poriadok, alebo od iného protiprávneho konania,
 b/ ukladať a vyberať v blokovom konaní pokuty za priestupky (§ 3 ods. 1 písm. f)) zistené pri plnení úloh,
 c/ zadržať osobu pristihnutú pri páchaní alebo bezprostredne po spáchaní trestného činu a ihneď ju odovzdať najbližšiemu útvaru Policajného zboru; ak ide o hľadanú osobu, predviesť ju na útvar obecnej polície na účel podania vysvetlenia a urobiť úkony podľa osobitných predpisov,
 d/ presvedčiť sa, či ten, koho zadržávajú, nie je ozbrojený alebo či nemá pri sebe inú vec, ktorou by mohol ohroziť život alebo zdravie, prípadne takú vec odobrať; odobratú vec alebo zbraň odovzdá najbližšiemu útvaru Policajného zboru spolu so zadržanou osobou,
 e/ prikázať každému, aby na nevyhnutný čas nevstupoval na určené miesta alebo sa na nich nezdržiaval, pokiaľ to vyžaduje účinné zabezpečenie plnenia úloh obecnej polície alebo obce,
 f/ zastavovať vozidlá, ak vodič vozidla spáchal priestupok proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky, ktorý je oprávnený prejednať v blokovom konaní podľa § 3 ods. 1 písm. f), alebo ak ide o vozidlo, po ktorom bolo vyhlásené pátranie.

Zbraňou podľa odseku 1 písm. d/ sa rozumie strelná, bodná, sečná, rezná zbraň a zbraň hromadnej účinnosti. Zbraňou sa ďalej rozumie všetko, čím je možné urobiť útok proti telu dôraznejším.

Podľa čl. 2 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky *každý môže konať, čo nie je zákonom zakázané, a nikoho nemožno nútiť, aby konal niečo, čo zákon neukladá*.

Základné povinnosti príslušníkov obecnej (mestskej) polície a ich všeobecné oprávnenia určuje zákon o obecnej polícii. Výpočet povinností príslušníka obecnej (mestskej) polície, obsiahnutý v § 7 zákona o obecnej polícii, je deklaratórny (je tam použité slovo „najmä“) a výpočet oprávnení príslušníka obecnej (mestskej) polície, obsiahnutý v § 8 ods. 1 zákona o obecnej polícii, je taxatívny, t. j. príslušník obecnej (mestskej) polície má len tie oprávnenia, ktoré určuje zákon o obecnej polícii. Obce a mestá nie sú oprávnené určovať

oprávnenia príslušníka obecnej (mestskej) polície v rozpore so zákonom. Citované ust. § 10 VZN o mestskej polícii oproti ust. § 8 ods. 1 zákona o obecnej polícii vykazuje vyššie zvýraznené odchýlky.

Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava v ust. § 9 napadnutého VZN uložilo povinnosti pracovníkom Mestskej polície hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy. Povinnosti, ktoré sú uvedené v § 7 zákona o obecnej polícii však majú príslušníci obecnej (mestskej) polície. Ak je v § 9 napadnutého VZN použitý pojem „pracovník mestskej polície“, hlavné mesto tým de facto uložilo povinnosti nad rámec a v rozpore so zákonom o obecnej polícii. Podotýkam, že podľa § 27a ods. 6 zákona o obecnej polícii, *ak je v iných všeobecne záväzných právnych predpisoch použitý pojem "zamestnanec obecnej polície", rozumie sa tým "príslušník obecnej polície"*. Zákon o obecnej polícii neobsahuje podobné prechodné ustanovenie aj k pojmu „pracovník obecnej (mestskej) polície“. Pracovníka obecnej (mestskej) polície preto nemožno považovať za príslušníka obecnej (mestskej) polície.

Taktiež vo vzťahu k § 10 ods. 2 VZN o mestskej polícii podotýkam, že obce a mestá vo všeobecne záväzných nariadeniach vo veciach územnej samosprávy nie sú oprávnené určovať, čo sa rozumie zbraňou, pretože takáto úprava nesúvisí s výkonom samosprávy. Obce a mestá nie sú oprávnené určovať, čo sa rozumie zbraňou a už vôbec nie vo všeobecne záväzných nariadeniach.

V ust. § 12, 13 a 14 VZN o mestskej polícii mestské zastupiteľstvo upravilo oprávnenia pracovníka mestskej polície požadovať vysvetlenie, otvoriť byt a odňať vec. Vo vzťahu k použitému pojmu „pracovník mestskej polície“ platí to, čo je už uvedené vyššie.

Podľa § 12 napadnutého VZN pracovník mestskej polície je oprávnený pri plnení svojich úloh požadovať potrebné vysvetlenie od osoby, ktorá môže prispieť k objasneniu skutočností dôležitých pre odhalenie priestupku a zistenie jeho páchatel'a. Pracovník mestskej polície je oprávnený vyzvať osobu, aby sa ihneď alebo v určenom čase dostavila na útvar mestskej polície za účelom vykonania úkonov potrebných na objasňovanie priestupkov.

Vysvetlenie môže odmietnuť iba osoba, ktorá by ním sebe alebo blízkej osobe spôsobila nebezpečenstvo postihu za priestupok alebo trestný čin.

Vysvetlenie sa nesmie požadovať od osoby, ktorá upozornila, že by ním porušila zákonom uloženú povinnosť mlčanlivosti, iba ak by bola od tejto povinnosti oslobodená.

Pracovník mestskej polície je povinný osobu poučiť o možnosti odprieť vysvetlenie podľa odseku 2 a 3.

Kto sa na výzvu podľa odseku 1 dostaví, má nárok na náhradu nutných výdavkov a na náhradu ušlého zárobku (ďalej len „náhrada“). Náhradu poskytuje hlavné mesto. Nárok na náhradu nemá ten, kto sa dostaví len vo vlastnom záujme alebo pre svoje protiprávne konanie.

Nárok na náhradu podľa odseku 5 zaniká, ak ho oprávnená osoba neuplatní do ôsmich dní odo dňa, keď sa na výzvu podľa odseku 1 dostavila; oprávnenú osobu treba o tom poučiť.

Podľa § 10 zákona o obecnej polícii príslušník obecnej polície je oprávnený pri plnení svojich úloh požadovať potrebné vysvetlenie od osoby, ktorá môže prispieť k objasneniu skutočností dôležitých pre odhalenie priestupku a zistenie jeho páchatel'a. Príslušník obecnej polície je oprávnený vyzvať osobu, aby sa ihneď alebo v určenom čase dostavila na útvar obecnej polície za účelom vykonania úkonov potrebných na objasňovanie priestupkov.

Ak osoba bez ospravedlnenia alebo bez závažných dôvodov výzve podľa odseku 1 nevyhoví a na objasnenie priestupku je podanie vysvetlenia nevyhnutné, môže ju príslušník obecnej polície predviesť na útvár obecnej polície na účel podania vysvetlenia. Na účel predvedenia môže príslušník obecnej polície, ak je to nevyhnutné, použiť aj donucovacie prostriedky.

Príslušník obecnej polície po predvedení osoby

a/ bezodkladne spíše úradný záznam o predvedení a zápisnicu o podanom vysvetlení,

b/ ihneď odovzdá predvedenú osobu najbližšiemu útvaru Policajného zboru, ak zistí, že sú dôvody na jej odovzdanie; inak osobu ihneď prepustí.

Vysvetlenie môže odmietnuť iba osoba, ktorá by ním sebe alebo blízkej osobe spôsobila nebezpečenstvo postihu za priestupok alebo trestný čin.

Vysvetlenie sa nesmie požadovať od osoby, ktorá upozornila, že by ním porušila zákonom uloženú povinnosť mlčanlivosti, iba ak by bola od tejto povinnosti oslobodená.

Príslušník obecnej polície je povinný osobu poučiť o možnosti odprieť vysvetlenie podľa odsekov 4 a 5.

Kto sa na výzvu podľa odseku 1 dostaví, má nárok na náhradu nutných výdavkov a na náhradu ušlého zárobku (ďalej len "náhrada"). Náhradu poskytuje obec. Nárok na náhradu nemá ten, kto sa dostavil len vo vlastnom záujme alebo pre svoje protiprávne konanie.

Nárok na náhradu podľa odseku 7 zaniká, ak ho oprávnená osoba neuplatní do ôsmich dní odo dňa, keď sa na výzvu podľa odseku 1 dostavila; oprávnenú osobu treba o tom poučiť.

Oprávnenie príslušníka obecnej (mestskej) polície **požadovať vysvetlenie** upravuje zákon o obecnej polícii bez toho, aby obciam a mestám bola zverená možnosť akokoľvek toto zákonné ustanovenie a jeho rozsah meniť, dopĺňať alebo obmedzovať. Nárok na náhradu nutných výdavkov a na náhradu ušlého zárobku oprávnenej osoby určuje zákon a zákon určuje aj to, kedy a u koho nárok treba uplatniť, kedy nárok zaniká a kedy ho osoba, ktorá poskytla vysvetlenie, nemá.

Príslušníci obecných (mestských) polícií pri vyžadovaní vysvetlenia, sú povinní postupovať podľa § 10 zákona o obecnej polícii a nie podľa všeobecne záväzného nariadenia.

Podľa § 13 VZN o mestskej polícii, ak je dôvodná obava, že je ohrozený život alebo je vážne ohrozené zdravie osoby alebo ak hrozí závažná škoda na majetku a hrozí nebezpečenstvo z omeškania, je pracovník mestskej polície oprávnený otvoriť byt, vstúpiť doňho a vykonať potrebné opatrenia na odvrátenie hroziaceho nebezpečenstva.

Na otvorenie bytu a na vykonanie úkonov podľa odseku 1 je pracovník mestskej polície povinný zabezpečiť prítomnosť nezúčastnenej osoby; nemusí tak urobiť, ak hrozí nebezpečenstvo z omeškania a je bezprostredne ohrozený život alebo zdravie alebo bezprostredne hrozí závažná škoda na majetku.

Po vykonaní opatrení podľa odseku 1 pracovník mestskej polície bez zbytočného odkladu vyrozumie užívateľa bytu a zabezpečí uzavretie bytu, ak to nemôže vykonať užívateľ bytu alebo iná oprávnená osoba.

Otvorenie bytu nesmie sledovať iný záujem než ochranu života alebo zdravia a majetku.

O otvorení bytu a vykonaných opatreniach spíše pracovník mestskej polície úradný záznam a okamžite oboznámi policajný zbor a prokurátora.

Ustanovenia odsekov 1 až 5 sa primerane vzťahujú aj na nebytové priestory.

Podľa § 11 zákona o obecnej polícii, *ak je dôvodná obava, že je ohrozený život alebo je vážne ohrozené zdravie osoby, alebo ak hrozí závažná škoda na majetku a hrozí nebezpečenstvo z omeškania, je príslušník obecnej polície oprávnený otvoriť byt, vstúpiť doňho a vykonať potrebné opatrenia na odvrátenie hroziaceho nebezpečenstva.*

Na otvorenie bytu a na vykonanie úkonov podľa odseku 1 je príslušník obecnej polície povinný zabezpečiť prítomnosť nezúčastnenej osoby; nemusí tak urobiť, ak hrozí nebezpečenstvo z omeškania a je bezprostredne ohrozený život alebo zdravie alebo bezprostredne hrozí závažná škoda na majetku.

Po vykonaní opatrení podľa odseku 1 príslušník obecnej polície bez zbytočného odkladu vyrozumie užívateľa bytu a zabezpečí uzavretie bytu, ak to nemôže vykonať užívateľ alebo iná oprávnená osoba.

Otvorenie bytu nesmie sledovať iný záujem než ochranu života alebo zdravia a majetku.

O otvorení bytu a vykonaných opatreniach spíše príslušník obecnej polície úradný záznam a okamžite o tom oboznámi príslušný útvar Policajného zboru a prokurátora.

Ustanovenia odsekov 1 až 5 sa primerane vzťahujú aj na nebytové priestory.

Pri ust. § 13 VZN o mestskej polícii taktiež platí, že oprávnenie príslušníka obecnej (mestskej) polície **otvoriť byt** upravuje výlučne § 11 zákona o obecnej polícii. Príslušníci obecných (mestských) polícií sú povinní pri otvorení bytu postupovať podľa § 11 zákona o obecnej polícii. Toto oprávnenie príslušníkom obecných (mestských) polícií vyplýva jedine zo zákona o obecnej polícii a jeho úprava v napadnutom VZN je nezákonná – nepatrí do oblasti územnej samosprávy a hlavné mesto touto úpravou vo VZN jednoznačne prekročilo jemu zverené kompetencie.

Podľa § 14 VZN o mestskej polícii pracovník mestskej polície je oprávnený po predchádzajúcej márnej výzve na vydanie odňať vec, o ktorej sa možno dôvodne domnievať, že v konaní o priestupku môže byť vyslovené jej prepadnutie alebo môže byť zhabaná.

Nemožno odňať vec, ktorej hodnota je v nápadnom nepomere k povahe priestupku.

Po odňatí veci spíše pracovník mestskej polície úradný záznam a osobe, ktorej vec bola odňatá, vystaví potvrdenie o odňatí veci. Odňatú vec odovzdá pracovník mestskej polície orgánu, ktorý o priestupku rozhoduje alebo útvaru policajného zboru, ak ide o priestupok, ktorého objasnenie patrí podľa osobitných predpisov policajnému zboru.

Podľa § 12 zákona o obecnej polícii príslušník obecnej polície je oprávnený po predchádzajúcej márnej výzve na vydanie odňať vec, o ktorej sa možno dôvodne domnievať, že v konaní o priestupku môže byť vyslovené jej prepadnutie alebo môže byť zhabaná, alebo môže súvisieť s trestným činom, alebo ak ide o vec hľadanú podľa § 24 ods. 4.

Nemožno odňať vec, ktorej hodnota je v nápadnom nepomere k povahe priestupku.

Po odňatí veci spíše príslušník obecnej polície úradný záznam a osobe, ktorej bola vec odňatá, vystaví potvrdenie o odňatí veci. Odňatú vec odovzdá príslušník obecnej polície orgánu, ktorý o priestupku rozhoduje, alebo útvaru Policajného zboru, ak ide o priestupok, ktorého objasňovanie patrí podľa osobitných predpisov Policajnému zboru.

Ak odpadnú dôvody na postup podľa odseku 3 druhej vety, príslušník obecnej polície je povinný vydanú alebo odňatú vec vrátiť tomu, komu nesporne patrí; inak tomu, kto ju vydal alebo komu bola odňatá. O vykonaní tohto úkonu spíše záznam.

Príslušník obecnej polície môže **odňať vec** len v prípade, za podmienok a spôsobom, ktorý určuje § 12 zákona o obecnej polícii. Zverenie tohto oprávnenia inému subjektu (pracovníkovi mestskej polície) vo všeobecne záväznom nariadení je neprípustné.

Podľa § 15 VZN o mestskej polícii (Štvrtá časť, Použitie donucovacích prostriedkov pracovníkmi mestskej polície) donucovacími prostriedkami sú:

- a/ hmaty, chvaty, údery a kopy sebaobrany,
- b/ slzotvorné prostriedky,
- c/ obušok,
- d/ putá,
- e/ služobný pes.

Pred použitím donucovacích prostriedkov je pracovník mestskej polície povinný vyzvať osobu, proti ktorej zakročuje, aby upustila od protiprávneho konania, s výstrahou, že bude použitý niektorý z donucovacích prostriedkov. Od výzvy a výstrahy môže upustiť iba v prípade, keď je sám napadnutý alebo je ohrozený život, alebo zdravie inej osoby a vec neznesie odklad, alebo tomu bránia iné okolnosti.

O tom, ktorý z donucovacích prostriedkov použije, rozhoduje pracovník mestskej polície podľa konkrétnej situácie tak, aby osobe, proti ktorej zakročuje, nespôsobil neprímeranú ujmu.

Podľa § 16 VZN o mestskej polícii hmaty, chvaty, údery a kopy sebaobrany, slzotvorné prostriedky a obušok je pracovník mestskej polície oprávnený použiť, aby:

- a/ zaistil bezpečnosť inej osoby alebo vlastnej pred protiprávnym útokom, ak sa po výzve od útoku neupustí, útok bezprostredne hrozí, trvá alebo podľa všetkých známk bude pokračovať,
- b/ zabránil výtržnosti, ruvačke, úmyselnému poškodzovaniu majetku alebo inému hrubému správaniu, ktorým je porušovaný verejný poriadok,
- c/ zabránil násilnému vstupu nepovolaných osôb do chránených objektov alebo na miesta, kde je vstup zakázaný,
- d/ obmedzil osobnú slobodu osoby.

Hmaty a chvaty je pracovník mestskej polície oprávnený použiť, aby obmedzil osobnú slobodu osoby, ktorá kladie pasívny odpor.

Podľa § 17 VZN o mestskej polícii putá je pracovník mestskej polície oprávnený použiť:

- a/ na spútanie osoby, ktorej bola obmedzená osobná sloboda, ak kladie aktívny odpor alebo napáda iné osoby alebo pracovníka mestskej polície alebo poškodzuje majetok, po márnej výzve, aby od takého konania upustila,
- b/ na vzájomné pripútanie dvoch alebo viacerých osôb, ktorým bola obmedzená osobná sloboda za podmienok uvedených v písmene a/,
- c/ pri vykonávaní služobných úkonov s osobami, ktorým bola obmedzená osobná sloboda, ak je dôvodná obava, že sa pokúsia o útok.

Podľa § 18 VZN o mestskej polícii služobného psa je pracovník mestskej polície oprávnený použiť:

- a/ aby zaistil bezpečnosť inej osoby alebo vlastnej, ak sa po výzve neupustí od útoku, útok bezprostredne hrozí, trvá alebo podľa všetkých známk bude pokračovať,

b/ aby zabránil výtržnosti, ruvačke alebo inému hrubému správaniu, ktorým je porušovaný verejný poriadok,

c/ aby zabránil násilnému vstupu do chránených objektov alebo na miesta, kde je vstup zakázaný,

d/ na prenasledovanie osoby na úteku, aby donútil ukrývajúcu sa osobu opustiť úkryt, ak má byť takýmto osobám obmedzená osobná sloboda, alebo na ich stráženie.

Pracovník mestskej polície používa služobného psa s náhubkom. Ak to povaha a intenzita útoku, prípadne prekonanie odporu osoby vyžadujú, použije služobného psa bez náhubku.

Podľa § 19 VZN o mestskej polícii, ak pracovník mestskej polície zistí, že pri použití donucovacích prostriedkov došlo k zraneniu osoby, poskytne jej, ak to okolnosti dovoľia, prvú pomoc a zabezpečí lekárske ošetrovanie.

Použitie donucovacích prostriedkov je pracovník mestskej polície povinný neodkladne hlásiť náčelníkovi.

Ak vzniknú pochybnosti o oprávnenosti alebo primeranosti použitia donucovacích prostriedkov pri hlásení podľa odseku 2 alebo ak pri ich použití bola spôsobená smrť, ujma na zdraví alebo škoda na majetku, je náčelník povinný zistiť, či boli použité v súlade so zákonom. O výsledku tohto zistenia spíše úradný záznam, ktorý hneď predloží miestne príslušnému prokurátorovi.

Podľa § 20 VZN o mestskej polícii pri zákroku proti tehotnej žene, osobe vysokého veku, osobe so zjavnou telesnou vadou alebo chorobou a osobe mladšej ako 15 rokov, nesmie pracovník použiť údery a kopy sebaobrany, slzotvorné prostriedky, obušok a služobného psa, okrem prípadov, keď útok týchto osôb bezprostredne ohrozuje životy a zdravie iných osôb alebo pracovníka mestskej polície alebo hrozí väčšia škoda na majetku a nebezpečenstvo nemožno odvrátiť inak.

Podľa § 13 zákona o obecnej polícii v znení platnom a účinnom od 1.1.2004 donucovacími prostriedkami sú

a/ *hmaty, chvaty, údery a kopy sebaobrany,*

b/ *slzotvorné prostriedky,*

c/ *obušok,*

d/ *putá,*

e/ *služobný pes,*

f/ *technický prostriedok na zabránenie odjazdu motorového vozidla.*

Pred použitím donucovacích prostriedkov je príslušník obecnej polície povinný vyzvať osobu, proti ktorej zakročuje, aby upustila od protiprávneho konania, s výstrahou, že bude použitý niektorý z donucovacích prostriedkov. Od výzvy a výstrahy môže upustiť iba v prípade, keď je sám napadnutý alebo je ohrozený život alebo zdravie inej osoby a vec neznesie odklad alebo tomu bránia iné okolnosti.

O tom, ktorý z donucovacích prostriedkov použije, rozhoduje príslušník obecnej polície podľa konkrétnej situácie tak, aby osobe, proti ktorej zakročuje, nespôsobil neprimeranú ujmu.

Podľa § 14 zákona o obecnej polícii *hmaty, chvaty, údery a kopy sebaobrany, slzotvorné prostriedky a obušok je príslušník obecnej polície oprávnený použiť, aby*

- a/ zaistil bezpečnosť inej osoby alebo vlastnej pred protiprávnym útokom, ak sa po výzve od útoku neupustí, útok bezprostredne hrozí, trvá alebo podľa všetkých známkov bude pokračovať,
- b/ zabránil výtržnosti, ruvačke, úmyselnému poškodzovaniu majetku alebo inému hrubému správaniu, ktorým je porušovaný verejný poriadok,
- c/ zabránil násilnému vstupu nepovolaných osôb do chránených objektov alebo na miesta, kde je vstup zakázaný,
- d/ zadržal osobu, ktorá kladie aktívny odpor,
- e/ predviedol osobu (§ 9 a 10), ktorá kladie aktívny odpor.

Hmaty a chvaty je príslušník obecnej polície oprávnený použiť, ak osoba kladie pasívny odpor.

Podľa § 15 zákona o obecnej polícii putá je príslušník obecnej polície oprávnený použiť

- a/ na spútanie zadržanej osoby, ktorá kladie aktívny odpor alebo napáda iné osoby alebo príslušníka obecnej polície alebo poškodzuje majetok, po márnej výzve, aby od takéhoto konania upustila,
- b/ na vzájomné pripútanie dvoch alebo viacerých zadržaných osôb za podmienok uvedených v písmene a/,
- c/ pri vykonávaní služobných úkonov **so zadržanou osobou**, ak je dôvodná obava, že sa pokúsi o útek.

Podľa § 16 zákona o obecnej polícii služobného psa je príslušník obecnej polície oprávnený použiť

- a/ aby zaistil bezpečnosť inej osoby alebo vlastnej, ak sa po výzve neupustí od útoku, útok bezprostredne hrozí, trvá alebo podľa všetkých známkov bude pokračovať,
- b/ aby zabránil výtržnosti, ruvačke alebo inému hrubému správaniu, ktorým je porušovaný verejný poriadok,
- c/ aby zabránil násilnému vstupu do chránených objektov alebo na miesta, kde je vstup zakázaný,
- d/ na prenasledovanie osoby na úteku, aby donútil ukrývajúcu sa osobu opustiť úkryt, **ak majú byť takéto osoby zadržané**, alebo na ich stráženie.

Príslušník obecnej polície používa služobného psa s náhubkom. Ak to povaha a intenzita útoku, prípadne prekonanie odporu osoby vyžadujú, použije služobného psa bez náhubku.

Podľa § 17 zákona o obecnej polícii, ak príslušník obecnej polície zistí, že pri použití donucovacích prostriedkov došlo k zraneniu osoby, poskytne jej, ak to okolnosti dovoľia, prvú pomoc a zabezpečí lekárske ošetrovanie.

Použitie donucovacích prostriedkov je príslušník obecnej polície povinný neodkladne hlásiť náčelníkovi obecnej polície.

Ak vzniknú pochybnosti o oprávnenosti alebo primeranosti použitia donucovacích prostriedkov pri hlásení podľa odseku 2 alebo ak pri ich použití bola spôsobená smrť, ujma na zdraví alebo škoda na majetku, je náčelník obecnej polície povinný zistiť, či boli použité v súlade so zákonom. O výsledku tohto zistenia spíše úradný záznam, ktorý hneď predloží miestne príslušnému prokurátorovi.

Podľa § 18 zákona o obecnej polícii pri zákroku proti tehotnej žene, osobe vysokého veku, osobe so zjavnou telesnou vadou alebo chorobou a osobe mladšej ako 15 rokov nesmie

príslušník obecnej polície použiť údery a kopy sebaobrany, slzotvorné prostriedky, obušok a služobného psa, okrem prípadov, keď útok týchto osôb bezprostredne ohrozuje životy a zdravie iných osôb alebo príslušníka obecnej polície alebo hrozí väčšia škoda na majetku a nebezpečenstvo nemožno odvrátiť inak.

Zákon o obecnej polícii určuje donucovacie prostriedky taxatívnym spôsobom a obce a mestá nie sú oprávnené určovať, aké prostriedky sú donucovacími prostriedkami. Čo je donucovaním prostriedkom **určuje zákon**. Takisto donucovacie prostriedky môže použiť len príslušník obecnej (mestskej) polície za podmienok a spôsobom, ktorý určuje zákon – právna norma vyššej právnej sily, ako je všeobecne záväzné nariadenie. Úprava obsiahnutá vo Štvrtej časti napadnutého VZN je nadbytočná (a navyše aj v rozpore s citovanými ustanoveniami zákona o obecnej polícii vo zvýraznených častiach).

Podľa § 21 VZN o mestskej polícii (Piata časť, Podmienky nosenia a použitia zbrane pracovníkom mestskej polície) pracovník mestskej polície nosí pri pracovnej činnosti zbraň.

Za zbraň sa pre tieto účely považuje krátka guľová zbraň, ktorej držiteľom je podľa osobitných predpisov hlavné mesto.

Pracovník mestskej polície je oprávnený použiť zbraň:

- a/ v prípade nutnej obrany a krajnej núdze,
- b/ aby odvrátil nebezpečný útok, ktorý ohrozuje chránený objekt alebo miesto, kde je vstup zakázaný, po márnej výzve, aby sa od útoku upustilo.

Podľa § 19 zákona o obecnej polícii príslušník obecnej polície nosí pri pracovnej činnosti zbraň, ak obec nerozhodne inak.

Za zbraň sa na tieto účely považuje krátka guľová zbraň, ktorej držiteľom je podľa osobitných predpisov obec.

Príslušník obecnej polície je oprávnený použiť zbraň

- a/ v prípade nutnej obrany a krajnej núdze,
- b/ aby odvrátil nebezpečný útok, ktorý ohrozuje chránený objekt alebo miesto, kde je vstup zakázaný, po márnej výzve, aby sa od útoku upustilo.

Príslušník obecnej polície je oprávnený použiť **úder zbraňou** v prípade nutnej obrany spravidla v zápase s útočníkom, ak jeho odpor nemôže prekonať inak.

Príslušník obecnej polície je oprávnený použiť **hrozbu zbraňou a varovný výstrel do vzduchu** v prípadoch, aby

- a/ zaistil bezpečnosť inej osoby alebo vlastnej, ak vyzvaná osoba neupustí od útoku, útok bezprostredne hrozí, trvá alebo podľa všetkých okolností bude pokračovať,
- b/ obmedzil osobnú slobodu osobe, ak táto osoba kladie aktívny odpor,
- c/ zabránil ruvačke alebo inému hrubému správaniu, ktorým osoba porušuje verejný poriadok,
- d/ zabránil násilnému vstupu do chráneného objektu alebo na miesta, kde je vstup zakázaný,
- e/ zabránil úteku prenasledovanej osoby alebo stráženej osoby, ak jej má byť alebo jej bola obmedzená osobná sloboda.

Podmienky nosenia a použitia zbrane príslušníkom obecnej (mestskej) polície určuje zákon. Obce a mestá sú oprávnené určiť iba to, či príslušník obecnej (mestskej) polície pri pracovnej činnosti bude alebo nebude nosiť zbraň. Čo sa považuje za zbraň na tieto účely, tiež určuje zákon a použitie zbrane príslušníkom obecnej (mestskej) polície sa vždy vyhodnocuje len so zreteľom na vyššie citované ustanovenie zákona o obecnej polícii.

V Šiestej časti VZN o mestskej polícii mestské zastupiteľstvo upravilo náhradu škody. Podľa § 22 napadnutého VZN hlavné mesto zodpovedá za škodu spôsobenú pracovníkmi mestskej polície v súvislosti s plnením **úloh stanovených týmto zákonom**; to neplatí, ak ide o škodu spôsobenú osobe, ktorá svojím protiprávnym konaním oprávnený a primeraný zákrok vyvolala.

Hlavné mesto zodpovedá za škodu osobe, ktorá poskytla pomoc mestskej polícii alebo jej pracovníkom na ich žiadosť, alebo s ich vedomím (ďalej len „poškodený“). Hlavné mesto sa tejto zodpovednosti môže zbaviť iba vtedy, ak si túto škodu spôsobil poškodený úmyselne.

Hlavné mesto zodpovedá aj za škodu na veciach, ktorá poškodenému vznikla v súvislosti s poskytnutím pomoci podľa odseku 2. Pritom sa hradí skutočná škoda, a to uvedením do predošlého stavu. Ak to nie je možné alebo účelné, hradí sa v peniazoch. Poškodenému môže byť priznaná aj náhrada nákladov spojených s obstaraním novej veci za poškodenú vec.

Hlavné mesto zodpovedá aj za škodu, ktorú osoba spôsobila v súvislosti s pomocou poskytnutou pracovníkom mestskej polície; ustanovenie odseku 1 sa použije obdobne.

Podľa § 20 zákona o obecnej polícii *obec zodpovedá za škodu spôsobenú príslušníkom obecnej polície v súvislosti s plnením úloh ustanovených týmto zákonom; to neplatí, ak ide o škodu spôsobenú osobe, ktorá svojím protiprávnym konaním oprávnený a primeraný zákrok vyvolala.*

Obec zodpovedá za škodu osobe, ktorá poskytla pomoc obecnej polícii alebo jej príslušníkom na ich žiadosť, alebo s ich vedomím (ďalej len "poškodený"). Obec sa tejto zodpovednosti môže zbaviť iba vtedy, ak si túto škodu spôsobil poškodený úmyselne.

Obec zodpovedá aj za škodu na veciach, ktorá poškodenému vznikla v súvislosti s poskytnutím pomoci podľa odseku 2. Pritom sa hradí skutočná škoda, a to uvedením do predošlého stavu. Ak to nie je možné alebo účelné, hradí sa v peniazoch. Poškodenému môže byť priznaná aj náhrada nákladov spojených s obstaraním novej veci za poškodenú vec.

Obec zodpovedá aj za škodu, ktorú osoba spôsobila v súvislosti s pomocou poskytnutou príslušníkom obecnej polície. Ustanovenie odseku 1 sa použije obdobne.

Z citovaného ust. § 22 ods. 1 napadnutého VZN je zrejmé, že hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava do VZN o mestskej polícii len mechanicky prenieslo úpravu, ktorú obsahuje už zákon o obecnej polícii (aj to s chybami). Zodpovednostné vzťahy v súvislosti s náhradou škody a uplatnením nároku na náhradu škody nie je možné riešiť vo všeobecne záväzných nariadeniach. Čokoľvek by v tejto súvislosti bolo uvedené vo všeobecne záväznom nariadení, je irelevantné – pri náhrade škody sa vždy postupuje len podľa zákona. Keďže Šiesta časť napadnutého VZN rieši to, čo určuje zákon, takéto ustanovenie je vo VZN nadbytočné. Okrem toho obce a mestá nie sú oprávnené riešiť danú problematiku vo všeobecne záväzných nariadeniach.

Podľa § 23 VZN o mestskej polícii (Preukazovanie príslušnosti k mestskej polícii) pracovník mestskej polície preukazuje svoju príslušnosť k mestskej polícii rovnošatou a viditeľne umiestneným identifikačným číslom, preukazom pracovníka mestskej polície, ako aj ústnym vyhlásením „mestská polícia“.

Pracovník mestskej polície je povinný pred zákrokom preukázať svoju príslušnosť k mestskej polícii. Nemusí tak urobiť v prípade, ak to povaha a okolnosti zákroku neumožňujú.

Ústnym vyhlásením preukazuje pracovník mestskej polície svoju príslušnosť k mestskej polícii iba vo výnimočných prípadoch, keď okolnosti zákroku neumožňujú túto príslušnosť preukázať rovnošatou alebo preukazom príslušníka mestskej polície.

Podľa § 21 ods. 1 až 4 zákona o obecnej polícii v platnom znení príslušník obecnej polície preukazuje príslušnosť k obecnej polícii rovnošatou príslušníka obecnej polície s viditeľne umiestneným kruhovým znakom obecnej polície, identifikačným odznakom obecnej polície, preukazom príslušníka obecnej polície, ako aj ústnym vyhlásením "obecná polícia" alebo "mestská polícia".

Príslušník obecnej polície je povinný pred zákrokom preukázať svoju príslušnosť k obecnej polícii. Nemusí tak urobiť v prípadoch, ak to povaha a okolnosti zákroku neumožňujú.

Ústnym vyhlásením preukazuje príslušník obecnej polície svoju príslušnosť k obecnej polícii iba vo výnimočných prípadoch, keď okolnosti zákroku neumožňujú túto príslušnosť preukázať rovnošatou alebo preukazom príslušníka obecnej polície.

Ako je to zrejmé z vyššie citovaného ustanovenia zákona o obecnej polícii, mestské zastupiteľstvo v § 23 VZN o mestskej polícii opätovne upravilo tie právne skutočnosti, ktoré upravuje už zákon o obecnej polícii. Predmetné ustanovenie napadnutého VZN nie je v súlade s platným a účinným zákonom o obecnej polícii.

Podľa § 24 ods. 1, 2, 3, 4 VZN o mestskej polícii (Rovnošata pracovníkov mestskej polície) pracovníkom mestskej polície patrí rovnošata a iné súčasti výstroja.

Pracovníci mestskej polície nosia rovnošatu len pri plnení úloh mestskej polície.

Rovnošata je označená slovami „MESTSKÁ POLÍCIA BRATISLAVA“ a identifikačným číslom pracovníka mestskej polície.

Na rovnošate pracovníkov mestskej polície sa používa erb Bratislavy.

Ust. § 24 ods. 5 VZN o mestskej polícii pod písmenami a/ až u/ určuje výstrojnú súčiastku, ktoré v rovnakom farebnom prevedení a s primeraným označením príslušnosti k mestskej polícii používajú príslušníci mestskej polície na plnenie špecifických úloh okrem výstrojných súčiastok podľa osobitného predpisu (tu je odkaz na § 22 ods. 2 zákona o obecnej polícii).

Podľa § 22 ods. 1 zákona o obecnej polícii v znení platnom a účinnom od 1.1.2004 **rovnošata príslušníkov obecnej polície je jednotná na celom území Slovenskej republiky.**

Podľa § 22 ods. 3 zákona o obecnej polícii *príslušník obecnej polície môže používať okrem výstrojných súčiastok uvedených v odseku 2 aj ďalšie výstrojné súčiastky, ktoré určí obec všeobecne záväzným nariadením, v rovnakom farebnom vyhotovení s primeraným označením príslušnosti k obecnej polícii.*

Podľa § 22 ods. 4, 5, 8, 9 zákona o obecnej polícii *na ľavom rukáve bundy, plášt'a, saka a košeľa vo vzdialenosti 100 mm od švu rukáva je umiestnený kruhový znak obecnej polície s priemerom najmenej 100 mm. V strede znaku je erb obce s veľkosťou najmenej 30 mm vyobrazený podľa heraldických pravidiel. Po obvode znaku obecnej polície je umiestnený nápis "OBEČNÁ POLÍCIA" alebo "MESTSKÁ POLÍCIA" a názov obce; veľkosť písmen je najmenej 5 mm. Nad kruhovým znakom obecnej polície vo vzdialenosti 50 mm od švu rukáva*

je umiestnený nápis "OBECNÁ POLÍCIA" alebo "MESTSKÁ POLÍCIA" s veľkosťou písmen najmenej 10 mm, ktorý je v tvare polkruhovej výseče s priemerom najmenej 100 mm a šírke 20 mm.

Na ľavej strane bundy, plášt'a, saka alebo košeľa je 20 mm nad stredom horného okraja vrecka umiestnený identifikačný odznak obecnej polície obsahujúci nápis "OBECNÁ POLÍCIA" alebo "MESTSKÁ POLÍCIA", názov obce, erb obce a identifikačné číslo príslušníka obecnej polície; veľkosť písmen a číslíc je najmenej 3 mm.

Príslušník obecnej polície nosí rovnošatu iba pri plnení úloh obecnej polície podľa tohto zákona alebo na základe rozhodnutia starostu obce.

Vzor vyobrazenia rovnošaty príslušníka obecnej polície ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky (vyhláška č. 532/2003 Z. z.).

Ust. § 24 ods. 3, 4 VZN o mestskej polícii nie je v súlade s § 22 ods. 4 a 5 zákona o obecnej polícii v platnom znení.

Tým, že rovnošata príslušníkov obecnej (mestskej) polície je v súčasnosti jednotná na celom území Slovenskej republiky a vzor jej vyobrazenia je ustanovený vyhláškou Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky č. 532/2003 Z. z., uvedené právne predpisy sú záväzné aj pre hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislavu.

Obce a mestá boli ust. § 22 ods. 3 zákona o obecnej polícii zmocnené k tomu, aby vo všeobecne záväzných nariadeniach určili aj ďalšie výstrojné súčiastky, ktoré môžu príslušníci obecnej (mestskej) polície používať okrem výstrojných súčiastok uvedených v § 22 ods. 2. Toto hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava uskutočnilo v § 24 ods. 5 VZN o mestskej polícii. V citovanom ustanovení VZN však nie je uvedené, ktoré (aké) sú to „špecifické úlohy“, pri plnení ktorých príslušníci mestskej polície používajú výstrojné súčiastky určené pod písmenami a/ až u/.

Podľa § 25 VZN o mestskej polícii preukaz pracovníka mestskej polície obsahuje fotografiu, meno a priezvisko, identifikačné číslo, názov „Mestská polícia Bratislava“ a podpis primátora.

Preukaz pracovníka mestskej polície sa môže používať len pri plnení úloh mestskej polície.

Podľa § 23 zákona o obecnej polícii v znení platnom a účinnom od 1.1.2004 preukaz príslušníka obecnej polície obsahuje fotografiu, meno a priezvisko, identifikačné číslo, názov "obecná polícia", názov obce a podpis starostu.

Preukaz príslušníka obecnej polície nesmie byť zameniteľný s preukazmi ozbrojených zborov a ozbrojených síl a môže sa používať len pri plnení úloh obecnej polície.

Obce a mestá nie sú oprávnené určovať, čo má obsahovať preukaz príslušníka obecnej (mestskej) polície – určuje to citované ustanovenie zákona o obecnej polícii.

Podľa § 26 VZN o mestskej polícii mestská polícia spolupracuje pri plnení svojich úloh s príslušným útvarom policajného zboru, orgánmi štátneho odborného dozoru nad bezpečnosťou práce, s orgánmi štátnej zdravotnej správy, orgánmi štátneho dozoru vo veciach životného prostredia, orgánmi požiarnej ochrany a s inými štátnymi orgánmi.

Podľa § 24 ods. 1 zákona o obecnej polícii *obecná polícia spolupracuje pri plnení svojich úloh s príslušným útvarom Policajného zboru, orgánmi štátneho odborného dozoru nad bezpečnosťou práce, s orgánmi štátnej zdravotníckej správy, orgánmi štátneho dozoru vo veciach životného prostredia, orgánmi požiarnej ochrany a s inými štátnymi orgánmi.*

Podľa § 27 VZN o mestskej polícii výcvik a školenie pracovníkov mestskej polície zabezpečuje hlavné mesto.

Podľa § 6 ods. 1 písm. e/ zákona o obecnej polícii odborný výcvik a školenie príslušníkov obecnej polície zabezpečuje náčelník.

Podľa § 29 VZN o mestskej polícii osoby, ktoré sú ku dňu účinnosti tohto nariadenia pracovníkmi mestskej polície, preukážu odbornú spôsobilosť (§ 7) najneskôr do 31. decembra 1992.

VZN č. 3/1991 v pôvodnom znení (s § 29, ktorý následnými zmenami a doplneniami nebol dotknutý) nadobudlo účinnosť 3.1.1992.

Podľa § 27 ods. 2 zákona o obecnej polícii v znení platnom a účinnom do 31.12.1999 osoby, ktoré sú pracovníkmi obecnej polície ku dňu účinnosti tohto zákona, musia preukázať odbornú spôsobilosť (§ 25) do jedného roka odo dňa účinnosti tohto zákona. Zákon o obecnej polícii nadobudol účinnosť 1.1.1992.

Mestské zastupiteľstvo nie je a ani v čase prijatia pôvodného VZN č. 3/1991 nebolo oprávnené určovať právne skutočnosti, ktoré sú obsiahnuté v § 29 napadnutého VZN. Dokedy mali pracovníci obecnej (mestskej) polície povinnosť preukázať odbornú spôsobilosť (§ 25), určila Slovenská národná rada v § 27 ods. 2 zákona o obecnej polícii, ktoré ustanovenie bolo platné a účinné do 31.12.1999.

Pretože VZN hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy o mestskej polícii v znení neskorších zmien a doplnkov je v rozpore s citovanými ustanoveniami právnych predpisov (zákona o obecnej polícii, zákona o obecnom zriadení a zákona o hlavnom meste SR Bratislave v platnom znení) a obsahuje úpravu aj tých skutočností, ktoré sú taxatívne upravené v zákone o obecnej polícii a ktoré hlavné mesto pri výkone samosprávy nie je príslušné upravovať, napadnuté všeobecne záväzné nariadenie navrhujem z r u š i ť a nahradiť ho v lehote určenej v § 25 ods. 3 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov všeobecne záväzným nariadením, ktoré bude v súlade so zákonom.



Helga Šufliarska

Mgr. Helga Šufliarska
prokurátorka krajskej prokuratúry

Protest Krajskej prokuratúry Bratislava proti všeobecne záväznému nariadeniu hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy o Mestskej polícii hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy v znení neskorších predpisov

Kód uzn.: 1.2

16.1

1.5.3

Uznesenie č. 911/2013

zo dňa 13. 06. 2013

Mestská rada po prerokovaní materiálu

odporúča

Mestskému zastupiteľstvu hlavného mesta SR Bratislavy

1. vyhovieť

protestu prokurátora Krajskej prokuratúry Bratislava Kd 156/13-9 zo dňa 20. 5. 2013 proti všeobecne záväznému nariadeniu hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy o Mestskej polícii hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy v znení neskorších predpisov

2. požiadať

primátora hlavného mesta SR Bratislavy

predložiť na zasadnutie Mestského zastupiteľstva hlavného mesta SR Bratislavy návrh nového všeobecne záväzného nariadenia o Mestskej polícii hlavného mesta SR Bratislavy, ktoré bude v súlade so zákonom SNR č. 564/1991 Zb. o obecnej polícii v znení neskorších predpisov.

T: 26. 09. 2013

- - -